

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 132, 712, 165, 161, 733

Čtení: Mt 8, 18 – 27

Text: Mt 14, 22 – 32 *Hned nato přiměl Ježíš učedníky, aby vstoupili na loď a jeli před ním na druhý břeh, než propustí zástupy. Když je propustil, vystoupil na horu, aby se o samotě modlil. Když nastal večer, byl tam sám. Loď byla daleko od země a vlny ji zmáhaly, protože vítr vál proti ní. K ránu šel k nim, kráčeje po moři. Když ho učedníci viděli kráčet po moři, vyděsili se, že je to přízrak, a křičeli strachem. Ježíš na ně hned promluvil a řekl jim: "Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!" Petr mu odpověděl: "Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!" A on řekl: "Pojď!" Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: "Pane, zachraň mne!" Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: "Ty malověrný, proč jsi pochyboval?" Když vstoupil na loď, vítr se utišil.*

Perikopa na dnešní neděli je příběh o utišení bouře na moři. Ovšem v Matoušově evangeliu nacházíme takové příběhy rovnou dva. Ten první vypráví o tom, jak učedníci propadají panice, zatímco Ježíš si v lodi klidně spí. Ten druhý příběh je ještě podivnější. V něm Ježíš dokonce přichází během bouře k učedníkům po vodě. Rád bych se tentokrát věnoval tomu druhému příběhu.

V Matoušově evangeliu je zařazen bezprostředně po nasycení zástupu čítajícího pět tisíc mužů kromě žen a dětí. Tedy pro Ježíše i pro učedníky to musela být docela fuška. Už předtím byl Ježíš unavený a hledal pusté místo, aby byl sám, ale zástupy si ho našly. Po nasycení zástupů pěti chleby a dvěma rybami Ježíš posílá pryč alespoň své učedníky, než se mu podaří propustit celý zástup. Když odejdou poslední lidé, má Ježíš konečně klid, aby se mohl o samotě modlit. Ano, i Ježíš potřebuje a vyhledává samotu, aby byl v kontaktu se svým nebeským Otcem a měl sílu pro další službu. Možná, že jeho učedníci mají naopak pocit, že je třeba se věnovat lidem až do roztrhání těla. Ale Ježíš zná své limity i limity svých učedníků. Proto je doslova přinutí, aby aspoň na chvíli opustili službu a vydali se lodí na moře. A on taky chce mít čas jen sám pro sebe, aby budoval svůj vztah s Otcem.

Učedníci musí ovšem i na moři vyvinout značné úsilí, aby je protivítr nezavál zpátky kde byli. Jejich loďkou zmítají vlny a oni se ocitají nejen daleko od obou břehů, ale i daleko od Ježíše. Všechno je najednou jakoby proti nim. Jen stěží kočírují loď, vítr jim nepřeje, vane proti nim, je to jako duchovní boj, duchovní zápas, neboť vítr znamená hebrejsky duch. Ježíš se jim někde ztratil, oni nevědí, kde je, cítí se sami, vysílení, vedou marný boj s mořem i větrem, a navíc, všude kolem je tma. Celé se to totiž odehrává v noci. Dokonce v tu nejhorší noční hodinu, kdy není vidět na krok. Nikoliv k ránu, jak čteme v ekumenické bibli, nýbrž v době čtvrté noční hlídky, jak je psáno v originále.

Co to je za dobu ta čtvrtá noční hlídka? Je to vlastně nejkritičtější, řekli bychom i nejstrašidelnější chvíle noci. Úsvit ještě nezačal, ale člověk už má za sebou téměř celou probdělou noc, je mu největší zima a nevyspání si začíná vybírat svou daň. Síly docházejí a s nimi i optimismus a dobrá nálada. Sice tu nečteme, že by si učedníci zoufali že zahynou jako tomu bylo v případě té první bouře, ale jsou totálně vyčerpaní a také už mají všeho dost. A hlavně, zmítají se v nejistotě: Kde zůstal Ježíš? Proč je teď všechno proti nim? Není pořádně nic vidět, všechno je jako na vodě...

Učedníci jako rybáři jsou sice zvyklí na leccos, ale tohle už není příjemná situace. Připadají si náhle opuštění a možná v duchu vyčítají Ježíšovi, že je tak náhle pustil k vodě. Situace, kterou si i my dovedeme snadno představit, protože i na nás přicházejí krizové momenty, kdy se cítíme opuštění, bezradní, bez pevné půdy pod nohama, zažíváme chvíle, kdy jakoby všechno je proti nám, všechno nám jde na levačku, nevidíme na krok, máme všeho dost a už nás to nebaví.

Pro Ježíše ale ani bouřící moře není překážkou, aby nám byl nablízku. Učedníkům se ovšem Ježíš v té chvíli jeví jen jako přízrak. Učedníci si ani nejsou jisti tím, zda opravdu vidí Ježíše. On jim sice říká: „Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“, ale jak to může být on, když přece zůstal na břehu? To přece není možné, aby přišel za námi po moři. To skutečně musí být jen přízrak, řecky „fantasma“ přelud, klam, chiméra, něco neexistujícího, jen halucinace či fantasmagorie.

To je první, co člověka napadne: To přece není možné. Může Bůh přijít, když jsem uprostřed bouře, uprostřed krize, když jsem v koncích? Když nevidím rozumné východisko z deprese? Když se modlím, jak to může Bůh slyšet? To přece není možné. Když je všude tma, když nevidím na krok, je tu se mnou Bůh? Je tu Bůh? Je Bůh? Nebo je víra v Boha jen mámení, přelud, falešná chiméra?

Učedníci nevědí, jestli to, co vidí, je Ježíš. To něco jim ale říká: „Já jsem to. Nebojte se.“ Je možné takový hlas ignorovat? To jistě možné je. Ale stejně tak je možné zareagovat jako Petr. Já vím, ani on tomu úplně nevěří. Vyslovuje svoji pochybnost. Říká: „Pane, tedy pokud jsi to ty...“ tak mě vyzvi, ať jdu k tobě i přes tu vodu. Sice pochybuje, ale pak to zkusí.

To je, milí přátelé, klíčová situace následování. Petr přece neví, jak je možné chodit po vodě. My to také nevíme. A neví to ani evangelista Matouš, protože to sám neumí vysvětlit. Učedník Petr rozhodně neví, do čeho jde, neví, jak se to dělá, a neví, jak je to vůbec možné. Není si jistý ani samotným Ježíšem, zda je to on. Ale jestli je to on, pak je třeba za ním jít, přestože Petr v tu chvíli všechny souvislosti nechápe.

A Petr učiní ten krok víry. Vystoupí z lodi, která ho doteď nesla, která ho zatím vždycky podržela a vstoupí na vodu. A co následuje víme. Je to takřkajíc ukázkové pokračování modelové situace následování. Mohli bychom říct až zákonité pokračování. Petr vystoupí z lodi a zahučí pod vodu. Stačí ještě vykřiknout: „Pane, zachraň mne!“ Petr byl jistě dobrý plavec, ale to, co ho v té chvíli zradilo, byla jeho víra, jeho důvěra v Ježíše. A když někdo ztratí víru, tak jeho nitro zaplaví pocit strachu, začne panikařit, a to je ta nejrychlejší cesta, jak jít ke dnu.

Zároveň nám ale tento příběh ukazuje, že teprve, když Petr šel ke dnu, poznal Ježíše jako Spasitele. On vlastně zašel dál, než všichni ti, kteří zůstali v lodi. A nezvládl to. Zašel ve svém následování dál, než mohl zvládnout. Ale i tak je dobře, že to zkusil. Protože teprve, když šel ke dnu, tak pochopil, o co jde a poznal Ježíše jako svého Spasitele.

Totéž se vlastně v určité paralele opakuje i v pašijním příběhu. Tam Petr také zajde dál než ostatní. Vstoupí na horkou půdu veleknězova domu, kde je Ježíš vyslýchán a obžalován. A ani tam to Petr nezvládne. Ztratí víru, začne se topit ve svých lžích a Krista zapře. Je to pro něj také nejkritičtější hodina noci. Chvilce, kdy je ještě pořád tma, ale kohouti už začínají ohlašovat příchod svítání.

Vraťme se ale na rozbourené galilejské moře. Ježíš uchopí tonoucího Petra za ruku a říká mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?“ Myslím, že to z Ježíšovy strany není výčitka. Ale otázka k zamyšlení jistě. Pro nás všechny. Proč pochybujeme? Proč máme strach? Proč bereme vážněji vítr, který není vidět, zatímco Ježíše pokládáme jen za svoji fantazii?

Ten příběh nám ukazuje, že opravdové následování Krista není žádná kostelní nuda, ale vskutku adrenalinová záležitost. Ježíš nám přece nezaručuje, že se při jeho následování nevymáčkáme ve vodě nebo že nepůjdeme rovnou ke dnu. Petrová děsivá zkušenost je možná lepší a věrohodnější než dogmaticky bezchybné vyznání těch, kteří zůstali bezpečně na lodi a teď machrují: „Jistě jsi Boží Syn“.

Bratři a sestry, na úplný závěr dodám pro technicky zaměřené zvědavce: Otázku samotného chození po vodě, které odporuje fyzikálním zákonům, nechává evangelista Matouš nezodpovězenou. Vysvětlení není ani v tom, že Ježíš chodil po vodě, protože byl prostě borec, tedy Boží Syn. Ten příběh právě tou svou nevysvětlitelností vysvětluje tajemství víry. Že víra není vědění, ani poznání, víra je víra. Víra jde do nemožného. Je to krok ven z lodi. Je to názorná ukázka toho, že k poznání Ježíše jako Božího Syna a Spasitele nestačí naučit se z paměti něčí vyznání víry. Je třeba se probojovat od představy pouhé chiméry, bludu, či církevního strašidla přes zkušenost krize, obav a pocitu tonoucího, který ví, že si sám nepomůže pomoci. Že se prostě potřebujeme chopit podané ruky záchranáře, který přišel právě pro nás a kvůli nám možná i riskoval život. Zkrátka a dobře, věřit Bohu znamená spolehnout se jednoduše na to, v co doufáme, a s jistotou, že existuje i to, co nevidíme, vykročit do neznáma, vstříc novým zážitkům a dobrodružstvím toho adrenalinového života křesťanské víry.

Modlitba: *Pane, zaskoušíme v životě mnohé radosti, ale i krize, turbulence víry a duchovní zápaasy. Prosíme, zachraň nás, když se utápíme v pochybnostech, když se začínáme topit v problémech, když už máme všeho po krk a jen tak tak lapáme po dechu. Kéž můžeme z tvé milosti v takové chvíli upřímně, opravdově a autenticky vyznat každý sám za sebe: Věřím v Boha, Otce všemohoucího...*

Přímelná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, Spasiteli. Přišel jsi za námi, abys nás zachránil. Ale my často nevíme, jak se dát zachránit. Jak se chopit tvé ruky. Jak uchopit víru. Často až životní zkušky a zdánlivě bezvýhodné situace nás naučí instinktivně se spolehnout na tvou milost a na tvou pomoc. Proto se modlíme i za všechny ostatní, kteří jako tonoucí se chytá stěbla i oni hledají pomoc ve víře v Boha. Prosíme, zjev se jim tak, aby uvěřili, že jsi to ty, a že jsou pod tvou mocí, a že je to pro ně záchrana. Kéž jim nikdo nevyčítá, že tě hledají až v nouzi. Vždyť lépe je nalézt tě v nouzi než vůbec. Prosíme za ty, kteří už nemají ani sílu volat o pomoc a jen bezmocně spoléhají na tvou milost. Prosíme, ujmí se toho, kdo si zoufá, kdo si neví s životem rady, kdo hledá a nenalézá. Modlíme se také za lidi, kteří tě chtějí následovat, ale nejsou si vědomi náročnosti cesty za tebou nebo netuší, že pravá víra je chůzí po vodě. Neprosíme, abys nás zkušel a třibil, ale chceš-li to dělat, kéž ve zkuškách obstojíme. A neobstojíme-li, spas nás svou milostí pro lásku Boží. Ve víře, že ses obětoval pro naši záchranu, voláme tvým jménem k našemu nebeskému Otci: Otče náš...*